

МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ І НАУКИ УКРАЇНИ
ВОЛИНСЬКИЙ НАЦІОНАЛЬНИЙ УНІВЕРСИТЕТ ІМЕНІ ЛЕСІ УКРАЇНКИ

«Затверджено»

Голова приймальної комісії
Волинського національного
університету імені Лесі Українки

Анатолій ДЬОСЬ

« 02 »

2023 р.

ПРОГРАМА
ВСТУПНОГО ІСПИТУ
ІЗ СПЕЦІАЛЬНОСТІ 011 ОСВІТНІ, ПЕДАГОГІЧНІ НАУКИ
ДЛЯ ВСТУПУ ДО АСПРАНТУРИ
(освітньо-наукова програма – ОСВІТНІ, ПЕДАГОГІЧНІ НАУКИ)

ЛУЦЬК – 2023

ПОЯСНЮВАЛЬНА ЗАПИСКА

Програма складена відповідно до вимог МОН України, Закону України «Про вищу освіту», постанови «Про затвердження Порядку підготовки здобувачів вищої освіти ступеня доктора філософії та доктора наук у вищих навчальних закладах (наукових установах)», затвердженої Кабінетом Міністрів України від 23 березня 2016 р. № 261 (зі змінами), правил прийому до аспірантури ВНУ імені Лесі Українки.

Програма вступного іспиту до аспірантури включає в себе основний зміст засвоєних фахових дисциплін («Теорія та технологія науково-педагогічних досліджень», «Освітній менеджмент та маркетинг», «Дидактика з методиками викладання у вищій школі», «Правові аспекти освітньої діяльності»).

Зміст програми передбачає виявлення володіння майбутніми аспірантами науково-дослідницькою компетентністю, компетенціями управлінської діяльності в освітньому закладі; стратегією й тактикою управління організацією та власним професійним удосконаленням; оволодіння знаннями, необхідними для розроблення та проведення всіх видів занять у ЗВО на основі застосування методів, засобів навчання і контролю та новітніх педагогічних технологій навчання в освітньому процесі вищої школи, з питань проектування освітнього процесу в закладах вищої освіти, ознайомлення з новітніми методами, формами та технологіями навчання, формування умінь щодо розроблення сучасного науково-методичного супроводу освітнього процесу у вищій школі, теоретичних засад законодавчого забезпечення організації освітнього процесу у ЗВО, основних умінь і навичок, застосування норм права у викладацькій діяльності, компетентностей, необхідних для викладацької діяльності та становлення здобувача вищої освіти як викладача, здатного працювати у правовому полі.

Програма вступного іспиту до аспірантури включає в себе основний зміст засвоєної системи знань з методології, організації, технології фундаментальних і прикладних наукових досліджень; умінь і навичок оптимально й ефективно здійснювати наукову діяльність, представляти результати наукових досліджень у різних видах наукових праць і за допомогою сучасних інформаційно-комунікаційних технологій; методології, методики та інструментарію управлінської діяльності менеджера освіти; формування у здобувачів знання понятійного апарату та технологій; вироблення практичних умінь аналізувати, проектувати й здійснювати самоуправління та управління освітнім закладом, використовувати результати маркетингових досліджень з метою забезпечення високої конкурентної позиції закладу освіти; аналіз та вивчення основних механізмів правового регулювання організації освітнього процесу у ЗВО, нормативно-правового забезпечення освітнього процесу ЗВО.

Відповіді вступників до аспірантури повинні підтвердити повноту їх знань категорійно-понятійного апарату педагогічної науки, здатність

мислити науково-педагогічними категоріями, вміння аналізувати й об'єктивно оцінювати педагогічні ідеї, теорії; здатність до науково-педагогічної творчості.

Майбутній аспірант (-тка) повинен (-на) *знати*: методологію, організацію, технологію фундаментальних і прикладних наукових досліджень; принципи, способи, методи, типи, стилі управлінської діяльності менеджера в системі освіти; психолого-дидактичні основи навчального процесу; таксономії цілей навчального процесу; методи активізації пізнавальної діяльності здобувачів освіти; особливості методики проведення практичних і семінарських занять; принципів контролю навчальних досягнень здобувачів освіти та аналізу їх результатів; сутності нових та інформаційних технологій навчання у вищій школі; зміст основних нормативно-правових документів, які забезпечують організацію освітнього процесу у ЗВО; принципи побудови освітнього процесу у ЗВО на основі норми чинного законодавства.

Майбутній аспірант (-тка) повинен (-на) *уміти*: оптимально й ефективно здійснювати наукову діяльність відповідно до професійних функцій і завдань; самостійно проводити наукові дослідження на відповідному рівні; об'єктивно оцінювати процес і результати наукової діяльності; представляти результати наукових досліджень у різних видах наукових праць і за допомогою сучасних інформаційно-комунікаційних технологій; презентувати результати наукової діяльності через активну участь у різних наукових заходах з метою реалізації інноваційного проєкту або вирішення наукової проблеми; здійснювати керівництво науково-дослідною роботою здобувачів вищої освіти на різних освітніх ступенях; формулювати навчальні цілі та обирати відповідний навчальний матеріал і його структуру; планувати навчальні заняття згідно з робочою програмою кредитного модуля; розробляти зміст, проводити структурування навчального матеріалу та проводити заняття різних видів; забезпечувати послідовність викладення матеріалу таміждисциплінарні зв'язки; організувати та керувати пізнавальною діяльністю здобувачів освіти, формувати у студентів критичне мислення та вміння здійснювати діяльність за всіма її складовими; обирати методи та засоби навчання і контролю; здійснювати контроль і оцінку його результатів та проводити корекцію процесу навчання; організовувати та аналізувати свою педагогічну діяльність; аналізувати навчальну та навчально-методичну літературу і використовувати її в педагогічній практиці; організовувати всіх учасників освітнього процесу у ЗВО та забезпечувати правові засади їх професійної діяльності; будувати свої взаємовідносини з іншими учасниками освітнього процесу ЗВО відповідно до норм чинного законодавства; організовувати просвітню діяльність здобувачів вищої освіти щодо їх правової освіти.

ТЕМАТИЧНИЙ ЗМІСТ

Теорія та технологія науково-педагогічних досліджень

Сутність науково-дослідницької компетентності викладачів закладів вищої освіти. Структура науково-дослідницької компетентності викладачів закладів вищої освіти. Зміст науково-дослідницької компетентності викладачів закладів вищої освіти. Рівні та критерії сформованості науково-дослідницької компетентності викладачів закладів вищої освіти.

Визначення наукових проблем: поняття, види. Сутність, види, рівні наукових досліджень. Критерії вибору та обґрунтування актуальності теми наукового дослідження. Категорії наукового дослідження: об'єкт, предмет, мета, завдання, гіпотеза, наукова новизна, теоретичне, практичне значення. Етапи наукового дослідження.

Проєкт наукового дослідження. Сутність і функції програми наукового дослідження. Структура і зміст програми наукового дослідження. Етапи розроблення програми наукового дослідження. Типові помилки і труднощі в розробленні програми наукового дослідження.

Методи наукового дослідження та їх класифікація. Теоретичні методи дослідження: аналіз, синтез, індукція, дедукція, абстрагування, конкретизація, узагальнення, порівняння. Емпіричні методи дослідження. Поняття, функції, класифікація документів за різними критеріями. Методи якісно-кількісного аналізу документів: формалізований аналіз документів (контент-аналіз), традиційний аналіз документів. Переваги і недоліки методу аналізу документів. Специфічні особливості та труднощі методу спостереження, програма наукового спостереження, види спостереження, методика організації спостереження, переваги та недоліки методу спостереження. Опитування як сукупність методів отримання вербальної інформації. Анкетування та його види, розробка анкети, загальна композиція анкети, перевірка та апробування анкети. Сфери застосування методу соціометрії, процедурні аспекти соціометрії, методика проведення соціометричних опитувань, персональні та групові соціометричні індекси. Науковий експеримент, гіпотези і програма експерименту, структура наукового експерименту та його етапи, система загальних вимог для ефективного проведення експерименту.

Випускна кваліфікаційна робота як різновид державної атестації. Мета і завдання випускних кваліфікаційних робіт. Порядок визначення і затвердження тематики випускних кваліфікаційних робіт. Порядок призначення і затвердження наукових керівників. Організаційні етапи написання випускної кваліфікаційної роботи. Контроль за виконанням випускної кваліфікаційної роботи. Вимоги до структури та змісту випускних кваліфікаційних робіт. Вимоги до оформлення випускних кваліфікаційних робіт. Підготовка, порядок та процедура захисту випускних кваліфікаційних робіт.

Сутність та різновиди академічного плагіату. Система запобігання академічного плагіату у науково-дослідній діяльності здобувачів вищої освіти

і науково-педагогічних працівників. Порядок перевірки наукових і навчально-методичних праць на академічний плагіат. Програмно-технічні засоби для перевірки робіт на унікальність (оригінальність). Критерії перевірки робіт на унікальність та виявлення академічного плагіату. Відповідальність за академічний плагіат і організацію роботи з метою його виявлення.

Наукове видання: поняття, основні види. Тези наукової доповіді (повідомлення). Наукова доповідь (повідомлення). Наукова фахова стаття: структура, обсяг, вимоги до змісту та оформлення. Вимоги до оформлення автореферату дисертації. Дисертація: поняття, основні види, вимоги до оформлення. Монографія: структура, обсяг, вимоги до змісту та оформлення. Методика підготовки та оформлення наукового видання.

Навчальне видання: поняття, основні види. Види, структура, вимоги до змісту підручників. Види, структура, вимоги до змісту посібників. Методика підготовки та оформлення навчального видання. Порядок рекомендації навчальної, навчально-методичної літератури, засобів навчання і навчального обладнання до використання в освітньому процесі закладів вищої освіти.

Освітній менеджмент та маркетинг

Історичні періоди розвитку теорії та практики управління. Зарубіжні наукові школи, теорії та концепції менеджменту. Поняття: етапи розвитку управління, школи наукового управління.

Сутність основних понять (управління, керівництво, менеджмент, освітній менеджмент). Принципи освітнього менеджменту. Загальні функції управління; управлінський цикл. Методи управління. Поняття: управління, керівництво, менеджмент, освітній менеджмент, педагогічний менеджмент, принципи освітнього менеджменту, методи управління.

Система освіти в Україні. Структура державних органів управління освітою. Стратегічне управління. Законодавче та нормативно-правове забезпечення закладів освіти. Поняття: система освіти, структура освіти, система державних органів управління освітою, органи громадського самоврядування в освіті; стратегічне управління, місія, цілі, стратегія, етапи стратегічного планування.

Сутність понять «менеджер», «лідер», «лідерство». Типи менеджерів. Стили менеджменту. Професійна компетентність керівника освітньої організації. Кваліфікаційні вимоги до керівника освітнього закладу. Управлінська культура керівника освітнього закладу. Поняття: менеджер, лідер, типи лідерства, типи керівників, стилі керівництва, компетентність менеджера, професійна компетентність керівника; загальна культура, мотивація діяльності; вимоги до сучасного менеджера освітнього закладу.

Структура управління ЗЗСО. Повноваження адміністративно-управлінського персоналу ЗЗСО. Науково-методична робота. Атестація та підвищення кваліфікації педагогічних працівників. Поняття: організація, функції організації, освітня організація, мета освітньої організації, загальноосвітній навчальний заклад, рівні управління, органи колегіального управління, адміністрація школи, органи громадського самоврядування.

Аналіз як функція управління. Планування як загальна функція педагогічного менеджменту. Стратегічне і тактичне планування. Організація як функція менеджменту. Види, методи, об'єкти контролю. Поняття: функції управління, аналіз, планування, організація, повноваження, відповідальність, делегування, контроль, моніторинг.

Теоретичні основи управлінського рішення. Зовнішні і внутрішні чинники управлінських рішень керівників освітніх організацій. Класифікація, форми управлінських рішень. Вимоги до управлінського рішення. Принципи прийняття управлінських рішень. Технологія та етапи прийняття управлінських рішень. Реалізація рішень. Поняття управлінське рішення, колегіальне, одноосібне рішення, принципи прийняття рішень, типові рішення, алгоритм прийняття управлінського рішення, регулювання управлінських рішень.

Мотивації діяльності керівників та працівників освітніх організацій. Характеристика основних потреб працівників освітніх організацій. Роль мотивації керівника освітнього закладу. Негативна та позитивна стратегія мотивації. Поняття: мотивація, мотивація працівників освітнього закладу, мотив, потреба, потреби працівників освітніх організацій, чинники-мотиватори, чинники-демотиватори.

Види психологічного клімату в освітніх організаціях. Значення психологічного клімату в забезпеченні ефективного управління освітнім закладом. Поняття про комунікацію та її структуру в освітніх організаціях. Види комунікацій в освітньому закладі. Зміст та основні види конфліктів, їх запобігання в освітніх організаціях. Структурні складові конфлікту. Основні типи поведінки особистості в конфліктній ситуації. Етапи (стадії) розвитку конфлікту. Поняття: психологічний клімат, комунікація, відправник інформації; повідомлення; канал передавання інформації; отримувач інформації, етапи здійснення комунікації, види комунікацій в освітніх організаціях, психологічний клімат освітньої організації; конфлікт, етапи розвитку конфлікту.

Завдання та значення науково-методичної роботи. Форми науково-методичної роботи закладу загальної середньої освіти. Форм і види підвищення кваліфікації педагогічних працівників. Роль атестації у підвищенні професійної та загальної культури педагогів і керівників освітніх закладів. Вимоги до кваліфікаційних категорій і звань педагогічних працівників. Порядок проведення атестації педагогічних працівників.

Внутрішня система забезпечення якості освіти в закладі загальної середньої освіти. Основні складові та напрями. Система зовнішнього забезпечення якості освіти. Інституційний аудит освітньої діяльності школи.

Особливості освітнього маркетингу, його функції. Маркетинговий аналіз і контроль. Способи реалізації маркетингових процесів в освіті. Зв'язки освітнього закладу з громадськістю. Імідж навчального закладу. Поняття: маркетинг, освітній маркетинг, суб'єкти маркетингу, адресна група, освітня послуга, виробників освітніх послуг та продуктів, споживачі освітніх послуг,

потреби споживачів, попит, маркетинговий аналіз і контроль, Swot-аналіз, зв'язки з громадськістю (PR), імідж, імідж освітнього закладу.

Дидактика з методиками викладання у вищій школі

Поняття про науку та її особливості. Педагогічні науки та наукові дисципліни. Навчальна дисципліна, її сутнісні характеристики. Методика як предметна дидактика. Форми навчального процесу. Форми самостійної роботи. Форми практичної підготовки. Форми контролю, обліку й оцінювання знань, умінь і навичок здобувачів освіти. Форми організації науково-дослідницької діяльності здобувачів вищої освіти.

Характерні особливості лекції. Основні етапи підготовки лекції. Проведення лекційного заняття. Способи вдосконалення лекції. Семінарське заняття як форма організації навчання. Методика підготовки та проведення різних видів семінарів. Практичні заняття як основна форма домінуючої діяльності здобувачів вищої освіти. Методичні основи проведення практичних занять. Структура та хід тренінгового заняття. Методичні вимоги до проведення тренінгових занять.

Роль різноманітних форм організації пізнавальної діяльності здобувачів вищої освіти у здійсненні освітнього процесу. Фронтальна робота. Групова робота. Колективна робота. Парна робота. Індивідуальна робота. Умови ефективного використання ФОПД.

Особливості класифікації методів навчання. Інтерактивні методи навчання. Умови оптимального вибору методів навчання. Прийоми навчання.

Особливості самостійної роботи здобувачів освіти у ЗВО. Види самостійної навчальної роботи студентів. Роль викладача в організації самостійної роботи здобувачів вищої освіти.

Роль науково-дослідної роботи здобувачів освіти у фаховій підготовці. Індивідуальні завдання, написання рефератів, есе як початок науково-дослідної роботи здобувачів вищої освіти. Особливості курсової як науково-дослідної роботи. Етапи підготовки випускних кваліфікаційних робіт. Проведення науково-практичних студентських конференцій та олімпіад. Організація діяльності проблемних груп студентів.

Правові аспекти освітньої діяльності

Національне законодавство про вищу освіту. Законодавча база державної політики у галузі освіти. Право громадян на освіту. Основні принципи освіти. Структура та зміст Закону України «Про освіту». Основні принципи вищої освіти. Право громадян на здобуття вищої освіти. Закон України «Про вищу освіту» та Закон України «Про наукову та науково-технічну діяльність» як основні нормативно-правові документи, що регулюють діяльність системи вищої освіти. Міжнародні документи у сфері вищої освіти. Болонська декларація «Про європейський простір у сфері вищої освіти» як правова основа процесу інтеграції України в європейський освітній простір. Структура вищої освіти.

Система вищої освіти. Органи управління у галузі вищої освіти. Рівні акредитації закладів вищої освіти (ЗВО). Типи ЗВО. Національний ЗВО.

Правовий статус закладу. Особливості правового статусу приватного ЗВО. Установчі документи навчального закладу. Державна реєстрація та державне регулювання діяльності ЗВО. Принципи управління ЗВО. Створення, реорганізація та ліквідація ЗВО.

Система стандартів вищої освіти. Освітньо-кваліфікаційні рівні вищої освіти. Державний стандарт вищої освіти. Галузеві стандарти вищої освіти. Стандарти вищої освіти ЗВО. Поняття якості вищої освіти. Науково-методичне забезпечення вищої освіти. Ліцензування освітньої діяльності та акредитація напрямів та навчальних закладів як механізми забезпечення якості освітніх послуг.

Правовий статус учасників освітнього процесу у ЗВО. Педагогічні і науково-педагогічні працівники. Права та обов'язки педагогічних і науково-педагогічних працівників. Регулювання робочого часу та оплати праці педагогічних та науково-педагогічних працівників. Підвищення кваліфікації та стажування. Особи, які навчаються у ЗВО. Права та обов'язки осіб, що навчаються у ЗВО. Стипендіальне забезпечення студентів. Соціальні стипендії.

Керівник ЗВО. Колегіальні органи управління у ЗВО. Вчена рада. Робочі та дорадчі колегіальні органи. Органи громадського самоврядування у ЗВО. Студентське самоврядування у системі вищої освіти. Функції студентського самоврядування у ЗВО.

Правове регулювання внутрішнього трудового розпорядку. Трудові угоди та контракти з працівниками закладу. Посадові обов'язки і виробнича дисципліна. Правове регулювання соціального захисту та соціальної допомоги учасникам освітнього процесу в закладах освіти. Види і процедури юридичної відповідальності.

Умови вступу до ЗВО. Конкурсний відбір. Підсумкова атестація. Правова база зовнішнього незалежного оцінювання. Український центр оцінювання якості освіти – правовий статус. Моніторинг якості освіти: правове регулювання. Умови вступу та підготовки фахівців для роботи у сільській місцевості. Умови вступу до магістратури ЗВО. Кредити на здобуття вищої освіти. Порядок отримання та сплати кредиту на здобуття вищої освіти.

Правове регулювання працевлаштування випускників. Поняття першого робочого місця. Органи, що забезпечують молодь першим робочим місцем з наданням дотації роботодавцю. Працевлаштування випускників ЗВО, які навчались за державним замовленням. Права та обов'язки замовників та випускників. Порядок працевлаштування. Соціальний захист молодого спеціаліста. Соціальні гарантії та компенсації. Тристоронні угоди «ЗВО – здобувач вищої освіти – роботодавець».

Основні форми підготовки наукових та науково-педагогічних працівників вищої кваліфікації: аспірантура і докторантура. Поняття наукового ступеня та вченого звання. Присудження наукових ступенів та вчених звань. Спеціалізовані вчені ради. Експертні ради. Порядок нострифікації дипломів. Реформування аспірантури та докторантури в Україні. Соціальних захист молодих науковців.

РЕКОМЕНДОВАНА ЛІТЕРАТУРА

Теорія та технологія науково-педагогічних досліджень

1. Аузіна М.О., Возна А.М. Інноваційні процеси в освіті: навч. посібник для студ. вищ. навч. закладів. Нац. банк України, Львівський банківський ін-т. Львів: ЛБІ НБУ, 2003. 103 с.
2. Булах І. Є., Мруга М.Р. Створюємо якісний тест: навч. посіб. К.: Майстер-клас. 2006. 160 с.
3. Волкова Н.П. Педагогіка: навч. посібник. 3-тє вид., стер. К.: Академвидав, 2009. 616 с.
4. Галузяк В.М., Сметанський М.І., Шахов В.І. Педагогіка: навч. посібник. 4-е вид., випр. і доп. Вінниця: ДП «Державна картографічна фабрика», 2007. 400 с.
5. Гончаренко С.У. Педагогічні дослідження. Порад молодим науковцям. Київ-Вінниця: ДОВ «Вінниця», 2008. 278 с.
6. Гончаренко С.У. Український педагогічний словник. К.: Либідь, 1997. 376 с.
7. Дичківська І.М. Інноваційні педагогічні технології: навчальний посібник. К.: Академвидав, 2004. 352 с.
8. Енциклопедія освіти / Бех І. Д., Бібик Н. М., Биков В. Ю. та ін.; гол. ред. В.Г.Кремень. К.: Юрінком Інтер, 2008. 1040 с.
9. Кадемія М.Ю., Козяр М.М., Рак Т.Є. Інформаційно-комунікаційні технології навчання: словник глосарій. Львів: «СПОЛОМ», 2011. 327 с.
10. Конструювання тестів. Курс лекцій: навч. посіб. / Упорядники-автори Л.О.Кухар, В.П.Сергієнко. Луцьк, 2010. 182 с.
11. Концепція виховання дітей та молоді у національній системі освіти. Інформаційний збірник Міністерства освіти України. 1996. № 13. С. 2-15.
12. Концепція національного виховання студентської молоді. URL: www.mon.gov.ua
13. Кудіна В.В. Педагогіка вищої школи: навч. посіб. 2-ге вид., доповн. і переробл.. К.: Ленвіт, 2007. 194 с.
14. Методологія наукової діяльності : навч. посіб., вид. 3-тє, переробл. / за ред. Д.В. Чернілевського. Вінниця: Нілан-ЛТД, 2012. 364 с.
15. Морзе Н.В. Основи інформаційно-комунікаційних технологій. К.: Видавнича група ВНУ, 2006. 298 с.
16. Мороз О.Г. Педагогіка і психологія вищої школи: Навч. посіб. / О.Г.Мороз, О.С.Падалка, В.І.Юрченко; Ред.: О.Г.Мороз; Нац. пед. ун-т ім. М.П.Драгоманова, Ін-т вищ. освіти АПН України. К., 2003. 267 с.
17. Національна стратегія розвитку освіти в Україні на 2012–2021 роки. URL: www.mon.gov.ua
18. Освітні технології: навч.-метод. посібник / Пехота О. М., Кіктенко А. З., Любарська О. М. та ін.; за заг. ред. О.М.Пехоти. К.: А.С.К, 2001. 256 с.
19. Педагогіка вищої школи: Навч. посіб. / З.Н. Курлянд, Р.І.Хмелюк, А.В.Семенова, І.О.Бартенєва, І.М. Богданова. 3-є вид., переробл., доповн. К.: Знання, 2007. 495 с.

20. Педагогіка вищої школи: підручник / В.П.Андрущенко, І.Д.Бех, І.С.Волощук, О.В.Глузман, Н.В.Гузій, Н.М.Дем'яненко, Н.О.Дівінська, М.Б.Євтух, С.А.Калашнікова, О.А.Комар; Ін-т вищ. освіти АПН України. К.: Пед. думка, 2009. 256 с.
21. Педагогічна майстерність: Підручник / І. А. Зязюн, Л.В.Крамущенко, І.Ф.Кривонос та ін.; за ред. І.А.Зязюна. К.: Вища шк., 1997. 397 с.
22. Стеченко Д.М. Методологія наукових досліджень: Підручник / Д.М.Стеченко, О.С.Чмир . 2.вид., перероб. і доп. К.: Знання, 2007. 317 с.
23. Шейко В.М. Організація та методика науково-дослідницької діяльності: підруч. для студ. вищ. навч. закл. / В.М.Шейко, Н.М.Кушнарєнко. - 5-е вид., стер. К. : Знання, 2006. 307 с.
24. Бірта Г. О. Методологія і організація наукових досліджень : навч. посіб. К. : «Центр учбової літератури», 2014. 142 с. URL : https://shron1.chtyvo.org.ua/Burhu_Yurii/Metodolohiia_i_orhanizatsiia_naukovykh_doslidzhen.pdf
25. Бобилєв В. П. Методологія та організація наукових досліджень : підручник / Бобилєв В. П., Іванов І. І., Пройдак Ю. С. ; Нац. металург. акад. України. Дніпропетровськ : ІМА-прес, 2014. 643 с.
26. Важинський С. Е. Методика та організація наукових досліджень : навч. посіб. / С. Е. Важинський, Т. І. Щербак. Суми: СумДПУ імені А. С. Макаренка, 2016. 260 с. URL : <https://nuczu.edu.ua/sciencearchive/Articles/gornostal/vajinskii%20posibnyk.pdf>
27. Видання. Основні види. Терміни та визначення понять. ДСТУ 3017:2015: видання офіційне / розробники: Н. Петров, Г. Плиса. Київ: ДП «УкрНДНЦ», 2016. 42 с. URL : http://ksv.do.am/GOST/dstu_3017-2015.pdf
28. Вимоги до оформлення дисертації від 12.01.2017 № 40. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/z0155-17#Text>
29. Закон України «Про наукову і науково-технічну діяльність». URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/848-19#Text>
30. Методологія та організація наукових досліджень: навч. посіб. / Укоопспілка, Львів. комерц. акад.; уклад. Ігор Вдовичин. Львів : Вид-во Львів. комерц. акад., 2015. 247 с.
31. Мокін Б. І. Методологія та організація наукових досліджень : навчальний посібник / Б. І. Мокін, О. Б. Мокін. Вінниця : ВНТУ, 2014. 180 с.
32. Основи методології та організації наукових досліджень: навч. посіб. для студентів, курсантів, аспірантів і ад'юнтів / за ред. А. Є. Конверського. К.: Центр учбової літератури, 2010. 352 с. URL: http://biology.univ.kiev.ua/images/stories/Upload/Kafedry/Biofizyky/2014/konversky_osn_metod_ta_org_nayk_dosl.pdf
33. Остапчук М. В. Методологія та організація наукових досліджень: підручник; Міжнар. гуманітар. ун-т. Одеса : Фенікс, 2014. 375 с.
34. Паніна Н. В. Технологія соціологічного дослідження : курс лекцій / Н. В. Паніна. К.: Наукова думка, 1996. 232 с.
35. Положення про випускні кваліфікаційні роботи (проекти): затверджено 29.06.2022 р. URL: <https://ed.vnu.edu.ua/wp->

content/uploads/2022/08/2022_%D0%9F%D0%9E%D0%9B%D0%9E%D0%96%D0%95%D0%9D%D0%9D%D0%AF_%D0%BF%D1%80%D0%BE_%D0%B2%D0%B8%D0%BF%D1%83%D1%81%D0%BA_%D1%80%D0%BE%D0%B1%D0%BE%D1%82%D0%B8-%D0%A0%D0%B5%D0%B4-1.pdf

36. Положення про Всеукраїнський конкурс студентських наукових робіт з галузей знань і спеціальностей від 18.04.2017 № 605. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/z0620-17#Text>

37. Положення про систему запобігання та виявлення академічного плагіату у науково-дослідній діяльності здобувачів вищої освіти і науково-педагогічних працівників Волинського національного університету імені Лесі Українки від 14 лютого 2022 року. URL: <http://ra.vnu.edu.ua/wp-content/uploads/2022/03/polozhennya-pro-antyplagiat.pdf>

38. Постанова Кабінету Міністрів України «Про затвердження Ліцензійних умов провадження освітньої діяльності закладів освіти» від 30 грудня 2015 р. № 1187 URL: <http://zakon2.rada.gov.ua/laws/show/1187-2015-%D0%BF>

39. Сисоєва С. О. Методологія науково-педагогічних досліджень: підручник / С. О. Сисоєва, Т. Є. Кристопчук. Рівне: Волинські обереги, 2013. 360 с. URL: http://elibrary.kubg.edu.ua/id/eprint/9021/1/Metodologiya_naukovo-pedagogichnikh_doslidzhen.pdf

40. Сушик Н. С. Сутність, структура, зміст науково-дослідницької компетентності викладачів закладів вищої освіти. *Нова педагогічна думка*. Рівне, 2018. № 2 (94). С. 53–56. URL: http://nbuv.gov.ua/UJRN/Npd_2018_2_14

41. Сушик Н. С. Теорія та технологія науково-педагогічних досліджень: електронний курс освітнього компонента. URL: <https://moodle.vnu.edu.ua/course/view.php?id=1358> (Рекомендовано до використання в освітньому процесі науково-методичною радою ВНУ імені Лесі Українки, протокол № 10 від 21.06.2022 р.).

42. Тушева В. В. Основи наукових досліджень: навчальний посібник / В. В. Тушева, УМО НАПН України. Харків: «Федорко», 2014. 408 с. URL: <http://surl.li/eumvo>

Освітній менеджмент та маркетинг

1. Бурдонос Л.І., Малишко В.В. Менеджмент і маркетинг в освіті : навчально-методичний посібник. Переяслав-Хмельницький. ФОП Домбровська Я.М., 2019. 90 с.

2. Гончаров С. М., Сапсай Г. І. Освітній маркетинг: навчально-методичний посібник. Рівне: НУВГП, 2010. 252 с.

3. Карамушка Л. М. Психологія освітнього менеджменту : навч. Посібник. К. : Либідь, 2004. 424 с.

4. Коберник О. М., Гагарін М. І. Менеджмент в освіті : навчальний посібник. Умань : ВПЦ «Візаві», 2017. 242 с.

5. Крижко В. Менеджмент в освіті: Підручник. Київ: Освіта України, 2020. 465 с.

6. Мармаза О. І. Менеджмент освітньої організації: навчально-методичний посібник. Харків: ТОВ «Щедра садиба», 2017. 126 с.

7. Мороз І. В. Менеджмент і маркетинг освіти: навчально-методичний посібник. Київ: Освіта України, 2006. 144 с.

8. Семенюк С. Б. Сучасна концепція освітнього маркетингу. Дюссельдорф : LAP LAMBERT Academic Publishing, 2017. 56 с.

Додаткова

1. Буднікевич І. М. Маркетинг у галузях і сферах діяльності : навчальний посібник. Київ : «Центр учбової літератури», 2013. 536 с.

2. Вознюк В. С. Маркетинг освітніх послуг : навчальний посібник. Луцьк : Волинська книга, 2007. 64 с.

3. Воронкова Г. В. Маркетинг соціальних послуг : навчальний посібник. Київ : Видавничий дім «Професіонал», 2008. 576 с.

4. Десятник К. Особливості формування іміджу сучасного освітнього закладу. *Acta Paedagogica Volynienses*. 2021. Вип. 1, С. 61–67. doi: <https://doi.org/10.32782/apv/2021.1.1>

5. Іваницька О. М. Дослідження ринку освітніх послуг: навчальний посібник. Київ : Київський університет імені Бориса Грінченка, 2010. 40 с.

6. Хлебнікова Т. М. Управління навчальною діяльністю: навчально-методичний посібник. Харків : Вид. група «Основа», 2013. 224 с.

Інтернет-ресурси

1. Байбакова О. О. Сучасні погляди на педагогічний менеджмент. *Науковий вісник Ужгородського національного університету. Серія «Педагогіка, соціальна робота»*. 2011. Випуск 23. С. 13-16. URL: http://nbuv.gov.ua/UJRN/Nvuuped_2011_23_6.

2. Бобровський М. В., Горбачов С. І., Заплотинська О. О., Ліннік О. О. Рекомендації до побудови внутрішньої системи забезпечення якості освіти у закладі загальної середньої освіти. 2-ге видання, перероб. і доп. Київ, Державна служба якості освіти, 2021. 350 с. URL: https://sqe.gov.ua/wp-content/uploads/2021/08/Abetka_dyrektora_2021_SQE_SURGe.pdf

3. Гончарова О. В. Маркетинг на ринку освітніх послуг. *Вчені записки Університету «КРОК»*. 2018. Випуск 49. С. 169-178. URL: <http://snku.krok.edu.ua/index.php/vcheni-zapiski-universitetu-krok/article/download/51/47/> (дата звернення: 02.09.2021).

4. Десятник К. В. Освітній менеджмент : електронний курс навчальної дисципліни : навчально-методична праця. LMS Moodle. ВНУ імені Лесі Українки, 2022. URL: <https://moodle.vnu.edu.ua/course/view.php?id=294>

5. Маркетинг в освіті. URL: https://pidru4niki.com/86573/menedzhment/marketing_osviti#552

6. Маркетинг освітніх послуг. URL: https://stud.com.ua/73181/marketing/marketing_osvitnih_poslug

7. Освітній менеджмент: теорія і практика : зб. наук. праць / за заг. ред. І. В. Соколової, О. Б. Проценко. Маріуполь : МДУ, 2013. 216 с. URL: http://mdu.in.ua/Nauch/Konf/osvitn_menedzhment_2013.pdf

8. Рябова З. В. Маркетингові дослідження якості надання освітніх послуг навчальним закладом. *Електронне фахове видання «Народна освіта»*, 2013. № 1(19). URL: <http://www.narodnaosvita.kiev.ua>

Дидактика з методиками викладання у вищій школі

9. Вітвицька С. Основи педагогіки вищої школи: підручник за модульно-рейтинговою системою навчання для студентів магістратури. К.: Центр навчальної літератури, 2006. 384 с.

10. Дичківська І. Інноваційні педагогічні технології: навчальний посібник. К.: Академвидав, 2004. 352 с.

11. Кузьмінський А. Педагогіка вищої школи: навч. посібник. К.:Знання, 2005. 486 с.

12. Нагаєв В. Методика викладання у вищій школі: навчальний посібник. К.: Центр учбової літератури, 2007. 232 с.

13. Ортинський В. Педагогіка вищої школи: навчальний посібник. К.: Центр учбової літератури, 2009. 472 с.

14. П'ятницька В., Позднякова І. Основи наукових досліджень у вищій школі. К.: Центр навч. літ-ри, 2003. 116 с.

15. Педагогіка вищої школи: навчальний посібник / Курлянд З.Н., Хмелюк Р.І., Семенова А.В. та ін.; за ред. З.Н. Курлянд. 2-ге вид., перероб. і доп. К.: Знання, 2005. 399 с.

16. Перспективні освітні технології: науково- методичний посібник / За ред. Т.С.Сазоненко. К.: Гопак, 2000. 560 с.

17. Резван О. Методика викладання у вищій школі. Харків, ХНАДУ: «Міськдрук», 2012. 152 с.

18. Слепкань З. Наукові засади педагогічного процесу у вищій школі / З.Слепкань. К.: НПУ, 2005. 239 с.

11. Стинська В.В. Методика викладання у вищій школі. Методичні рекомендації. Івано-Франківськ, 2016. 65 с.

12. Туркот Т. Педагогіка вищої школи: навчальний посібник для студентів вищих навчальних закладів. К.: Кондор, 2011. 628 с.

13. Ушкаренко В., Смолієнко Н.Д., Осадчук І.В., Виноградова Т.І. Організація самостійної роботи студентів. Херсон: Айлант, 2005. 96 с.

14. Фіцула М. Педагогіка вищої школи: навчальний посібник. К.: Академвидав, 2006. 351 с.

15. Цехмістрова Г. Основи наукових досліджень: навчальний посібник. К.: Видавничий Дім «Слово», 2004. 240 с.

16. Якса Н. Основи педагогічних знань: навч. посібник. К.: Знання, 2007. 357 с.

Правові аспекти освітньої діяльності

1. Адміністративне право : навч. посіб. / О. І. Остапенко, З. Р. Кисіль, М. В. Ковалів, Р. В. Кисіль. Київ : Всеукраїнська асоціація видавців «Правова єдність», 2008. 536 с.

2. Базиль О., Соколов С. Тенденції розвитку міжнародної співпраці українських університетів. *Інновації в педагогічній освіті європейського простору*: матеріали Міжнародної науково-практичної конференції. Полтава : Полтавський літератор, 2009.

3. Беляєв Ю. Міжнародні зв'язки як важливий напрям удосконалення управління університетом в умовах європейської освітньої інтеграції. *Вища школа*. 2010. № 7–8. С.18–27.

4. Білий Л.Г. Перспективи розвитку вищої освіти в Україні в контексті інтеграції до європейського освітнього простору. *Вісник Національної академії Державної прикордонної служби України*. 2011. № 4.

5. Валєєв Р.Г. Освітнє право України: навч. посібник. Луганськ: Луганська правова фундація, 2011. 287с.

6. Верхогляд О. Проблеми міжнародної співпраці у сфері вищої освіти: контроль за якістю освіти. *Вища школа*. 2010. № 1. С.15–23.

7. Вища освіта в Україні : навч. посіб. / В. Г.Кремень, С. М. Ніколаєнко, М.Ф. Степко та ін. Київ : Знання, 2005. 327с.

8. Вища освіта в Україні. Нормативно-правове регулювання / П. П. Заєць, В. С. Згуровський. Київ : Форум, 2003. 1021с.

9. Вища освіта України: ліцензування та акредитація : аналіт. дослідж. / Т. В.Фініков, О. І.Шаров. Київ : Навч.-метод. Центр «Консорціум із удоскон. Менеджмент-освіти в Україні», 2003. 68 с.

10. Вітвицька С. С. Основи педагогіки вищої школи : підручник за модульно-рейтинговою системою навчання для студентів магістратури. Київ : Центр навчальної літератури, 2006. 384 с.

11. Вхідження національної системи вищої освіти в європейський простір вищої освіти та наукового дослідження: моніторинг. дослідж.: аналіт. звіт / Міжнарод. благод. фонд «Міжнарод. Фонд дослідж. освіт. політики»; кер. авт. кол. Т.В. Фініков. Київ : Таксон, 2012. 54 с.

12. Європейське освітнє право : навч. посібник / О. М. Байталюк, М. В. Ворон. Київ : Видавничий дім «Плеяда», 2010. 59 с.

13. Інтелектуальна власність : навч. посіб. / О. М. Стороженко, О. Б. Німко. Київ : Видавничий дім «Плеяди», 2010. 63с.

14. Каленюк І., Куклін О. Розвиток вищої освіти та економіка знань: монографія К. : Знання, 2012. 294 с.

15. Нормативно-правові документи з питань вищої освіти / Дудник Т., Іщенко Т., Хоменко М. ; за ред. Болубаша Я.Я. Київ, 2004. 304 с.

16. Орленко В., Орленко Л. Формирование права на образование в Украине. *Вісник Київського національного торговельно-економічного університету*. 2005. № 3.– С.5-13.

17. Освітнє право : навч. посібник для студентів гуманітарних ВНЗ / авт. кол.: В. В. Астахов, К. В. Астахова (мол.), О. Л. Войно-Данчишина та ін. ; за заг. ред. В. В. Астахова ; Нар.укр.акад. ; Міжнар.фонд «Відродження». Харків : Вид-во НУА, 2011. 144с.

18. Освітнє право : навч. посібник для студентів гуманітарних ВНЗ/ авт. кол.: В.В.Астахов, К.В.Астахова (мол.), О.Л.Войно-Данчишина та ін. ; за

заг.ред. В.В.Астахова; Нар.укр.акад.; Міжнар.фонд «Відродження». Харків: Вид-во НУА, 2011. 144с.

19. Основи освітнього права та правове регулювання діяльності навчальних закладів в Україні: навч. посіб. / О. М. Байталюк, О. Б. Німко. Київ : Видавничий дім «Плеяди», 2010. 71 с.

20. Основи трудового права для керівника навчального закладу : навч. посіб. / Н. О. Давидова, М. В. Ворон. Київ : Видавничий дім «Плеяди», 2010. 48 с.

21. Права дітей та підлітків: навч. посіб. / О. М. Байталюк, О. Б. Німко. Київ : Видавничий дім «Плеяди», 2010. 52 с.

22. Правові основи діяльності вищих навчальних закладів: навч. посіб. / О. М. Стороженко, О. Б. Німко. Київ : Видавничий дім «Плеяди», 2010. 50 с.

23. Правові основи управління освітньою діяльністю : навч. посіб. / О. М. Стороженко, О. Б. Німко. – Київ : Видавничий дім «Плеяди», 2010. 55с.

24. Приватна вища школа України на шляху інновацій: монографія / за ред. В. П. Андрущенко, Б. І. Корольова. Харків, 2005. 229 с.

25. Розвиток сучасної університетської освіти країн Західної Європи : монографія / А. В. Ржевська ; Держ. закл. „Луган.нац.ун-т імені Тараса Шевченка”. Луганськ : Вид-во ДЗ «ЛНУ імені Тараса Шевченка», 2011. 356с.

26. Цивільно-правові договори в сфері освіти : навч. посіб. / Н. О. Давидова, М. В. Ворон. Київ : Видавничий дім «Плеяди», 2010. 54 с.

КРИТЕРІЇ ОЦІНЮВАННЯ

Вступний іспит із спеціальності 011 Освітні, педагогічні науки проводиться у формі комп'ютерного тестування в обсязі програми рівня вищої освіти магістра з відповідної спеціальності. Тестові завдання передбачають вибір одного із запропонованих варіантів відповідей.

Конкурсний бал вступника для здобуття третього (освітньо-наукового) рівня вищої освіти оцінюється за шкалою від 100 до 200 балів. Вступник розв'язує 40 завдань, правильна відповідь на кожне з яких оцінюється максимально 2,5 балів.

Результати виконання завдань дозволяють виявити рівень підготовки вступника:

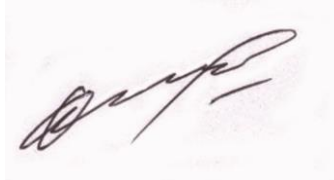
- 1 рівень (високий): 200-180 балів;
- 2 рівень (середній): 179-160 балів;
- 3 рівень (достатній): 159-140 балів;
- 4 рівень (низький): 139-100 балів.

Голова предметної комісії

Раїса ПРИМА

Відповідальний секретар
приймальної комісії

Олег ДИКИЙ